

## Drogą wstępu

Preorientacja zawodowa w edukacji przedszkolnej nie jest jedynie dodatkiem programowym – to realna szansa na kształtowanie dojrzałej, świadomej osobowości dziecka. Wczesne doświadczenia związane z poznawaniem pracy dorosłych pozwalają dzieciom rozwijać zainteresowania, budować poczucie przynależności społecznej oraz uczyć się szacunku do różnorodnych profesji. Jak wskazują badania z zakresu pedagogiki wczesnoszkolnej i psychologii rozwojowej, dzieci już w wieku przedszkolnym formułują pierwsze wyobrażenia o świecie zawodów i przypisują im określone cechy oraz znaczenie. Z tego względu tak ważne jest, aby te pierwsze obrazy były oparte na rzeczywistości, prezentowane w przystępnej, wartościowej i aktywizującej formie.

Wczesne dzieciństwo to okres szczególnej wrażliwości na bodźce poznawcze i społeczne. Wiek przedszkolny charakteryzuje się wzmoczoną aktywnością poznawczą dzieci, które eksplorują świat, zadają pytania, podejmują próby interpretacji ról społecznych i zawodowych. Edukacja przedszkolna, odpowiadająca na te potrzeby, odgrywa istotną rolę w kształtowaniu fundamentów wiedzy o społeczeństwie oraz w przygotowaniu dzieci do podejmowania w przyszłości ról zawodowych.

Zgodnie z podstawą programową wychowania przedszkolnego (Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r.) jednym z kierunków działań edukacyjnych jest wspomaganie dzieci w poznawaniu rzeczywistości społecznej, w tym środowiska pracy ludzi dorosłych. Zapisano w niej m.in., że dziecko powinno „znać najbliższe otoczenie społeczne, rozumieć, kim są ludzie wykonujący różne zawody oraz znać ich znaczenie dla życia społecznego” (podstawa programowa, obszar IV – Obszar społeczny).

Niniejszy e-book stanowi zbiór scenariuszy zajęć ukierunkowanych na rozwój kompetencji społecznych, poznawczych i komunikacyjnych dzieci poprzez poznawanie wybranych zawodów. Każdy scenariusz opiera się na aktywnym i sensorycznym uczeniu się – dzieci uczą się przez zabawę, rozmowę, doświadczenie i twórczość. Zajęcia wzmacniają poczucie wartości pracy, kształtują szacunek dla ludzi wykonujących różne zawody oraz rozwijają empatię i ciekawość świata.

Proponowane scenariusze mogą być realizowane w ramach tematycznego bloku tygodniowego „Mój zawód – moja przyszłość”, ale również jako osobne wydarzenia (np. z okazji dnia zawodu lub święta patronalnego). Ich struktura została ujednolicona i zawiera: cele ogólne, metody i formy pracy, przebieg zajęć, opis środków dydaktycznych, aktywności plastyczne, ruchowe i poznawcze oraz ewaluację. Dzięki takiemu podejściu, nauczyciele otrzymują kompleksowe narzędzie do prowadzenia zajęć z zakresu preorientacji zawodowej, które odpowiada zarówno na potrzeby programowe, jak i rozwojowe dzieci w wieku przedszkolnym.

*Małgorzata Świerk*  
*adiunkt, opiekun koła naukowego Akademii Humanitas*